

Ptaki.

Przeploty

Biblioteka „OPCJI”

Ptaki.

Przeploty

Redakcja

Beata Mytych-Forajter

Kalina Jaglarz

Katowice 2015

Recenzent
ADAM REGIEWICZ

Projekt okładki i stron tytułowych:
ANNA KRASNODĘBSKA-OKRĘGLICKA

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

© 2015 by Uniwersytet Śląski w Katowicach
oraz Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych

ISBN 978-83-64844-16-4

Wydawca:

 Stowarzyszenie Inicjatyw Wydawniczych
40-032 Katowice, pl. Sejmu Śląskiego 1/419
stowarzyszenieiw@gmail.com

Biblioteka „Opcji”
pod redakcją Aliny Świeściak
nr 24

SPIS TREŚCI

Beata Mytych-Forajter, Kalina Jaglarz
9 / Przeploty

ATLAS PTAKÓW

Justyna Bargielska
19 / Czy Leda może zjeść ląbędzia?

Dominika Dolata
29 / Albatros w *Latarniku* Henryka Sienkiewicza

Iwona Gralewicz-Wolny
41 / Sowa mądra głowa?

Beata Mytych-Forajter
53 / Sikorki

Justyna Tymieniecka-Suchanek
67 / *Gołębie* Warłama Szalamowa
i rosyjskie wątki ornitologiczne

GŁOSY

Lubomír Hampl
83 / Kategoria pojęciowa ptactwa
w czeskiej i polskiej kulturze, języku oraz w przekładzie

Iwona Słomak
99 / Łacińskie onomatopeje ptasich śpiewów:
acredula i problem translacji

LOTY

Tadeusz Sławek
115 / Ornit(e)ologia

Alina Mitek-Dziemba
153 / Odwrócone skrzydła. Ornit(e)ologiczne tropy
w późnej poezji Davida Herberta Lawrence'a

Kalina Jaglarz
183 / K(r)akanie

Piotr Zając
201 / „Życie w zgodzie z ptakami”.
O czym nam mówi *Dzień, w którym pękło niebo*

KRĄŻENIE

Tomasz Gęšina
215 / Skrzydlata dolina.
Dorastanie Tomasz Surkonta w ptasiej przestrzeni

Magdalena Kokoszka
229 / Julian Przyboś. Pochwała lekkości

Anna Starzyczny
241 / Ludzie i zwierzęta
w opowiadaniu Michaiła Priszwina *Cmentarzysko ptasie*

I PO PTOKACH

Tadeusz Sławek
255 / Po ptokach. Dwadzieścia lat później

O B I E K T Y W N I E

Jacek Betleja

283 / O ptakach i ptasiarzach słów kilka

Jacek Karczewski

287 / Martha i pięć miliardów

Maria Wiszniowska

297 / Ptaki w Giszowcu

SUMMARIES

Justyna Bargielska

If Leda can eat a swan?

The text is the attempt of the reply to the title question. The author is linking current in the culinary tradition of many cultures — the poultry dishes with the notion “comfort food”, which means the dishes as a consolation. Next she is analysing two literary images, in which the motif of poultry seems crucial. First, coming from the *Christmas Carol* of Dickens: the image of the large turkey is being connected with the internal transformation of Scrooge; the other — from *The Girl with matches* of Andersen is being read as the religious image, and the goose which is placing itself in the victim resembles the death of Christ. Leda — the title heroine of the text, she is staying compared to Maria, and act of eating of the swan to the act of eating God under the species of bread and wine.

Jacek Betleja

A few words about birds and birders

The text is a voice of the ornithologist in the bird's matter. The author claims, that it is necessary to use precise terms with reference to birds and people examining them. For example word 'fowl' should be used only with reference to game, decorative and domestic birds. Wild birds, slowly living, being protected in the habitat, not bringing the benefits should be called 'birds'. He is distinguishing different activities associated with examining birds: ornithologist — scientist examining birds;

birder, birdwatcher — a birdwatcher, the enthusiast of birds; ringer — person putting metal rings on to legs of birds; twitcher — collector of the life letter of seen bird species.

Dominika Dolata

Albatross in "Lighthouse keeper" of Henryk Sienkiewicz

The article is a brief interpretation of a short story by Henryk Sienkiewicz entitled *Lighthouse keeper (Latarnik)*. It was written during Sienkiewicz's journey to America and there the plot of this work is settled. The short story is one of the most popular among this author's works. A word 'albatross' is a starting point for this interpretation. The word appears only once, in one sentence. Some kind of deconstruction of the text is made, basing on fact that the bird appeared in culture as a symbolic animal. It consists of reading the whole work through the context of the symbolic meanings which are, or could be, implicated by "albatross".

Tomasz Gęsina

Winged valley.

Growing up of Tomasz Surkonta in the bird's space

The article presents the influence of birds on the upbringing of the protagonist of Czesław Miłosz's *The Issa Valley* in terms of geopoetics. It also proposes expanding its research with animal contexts. Birds as one of the most important elements of the novel's space, constantly accompanied the young Tomasz Surkont. "Geoubringing" therefore takes place in the presence of "singing voyeurs", which through their indirect and direct presence became a significant element of that space.

Iwona Gralewicz-Wolny

Clever owl head?

The article is a subjective review of cultural interpretations of the owl as a symbol of wisdom and misfortune. Both meanings are in direct connection with intriguing demonic look of owls and their night lifestyle.

Either the folk tradition or the belles-lettres connect symbolic meanings of owl, presenting it as a bird, who knows mysteries of life and death. This idea is gracefully deconstructed by the children's literature. In its terms the owl's wisdom has only a book, impractical character, thanks to the same bird again becomes first of all a representative of the animal world.

Lubomir Hampl

Definition category of bird species

in Czech and Polish culture, language and also in translation

In herein article the author concentrates on four linguistic aspects. First analyzes lexical avifauna units, which appear in translation only marginally. It concerns of the expression *water kite*, which is closely related to folk terminology. This lexical item was used in old Czech and old Polish translations of the Holy Bible. In further part of the article the author presents traductological examples, in which we can come across with important linguistic processes like exoticism and domestication. Next the author focuses on polysemy, which deals with bird polysemous expressions (see attached tables). In the concluding part the author presents different linguistic examples, which approach Czech stereotyped and conventionalized expressions, used by native-speakers, enriching by that broadly comprehended sphere of phraseology and idiomology. The author uncovers by this the diversity of linguistic image of the world between two very similar Slavic languages such as Czech and Polish languages.

Kalina Jaglarz

C(r)awing

The author in his text — essay — focuses on the interpretation of the poem *Spring Birds* of Tadeusz Nowak, which is an overture to meditate on the *divine/animal/human* community. Considerations lead also in the spaces of reflection on language and even one letter, which is like a bird escapes from the word requiring repeated interpretation or wheels interpretation (like flying bird). With this simple syllabication and verbal

skirmishes author goes into deliberations on sensuality and physicality we share with animals.

Jacek Karczewski

Martha and five billions

Martha and 5 billions tells the story of the extermination probably the most abundant bird species that ever lived on Earth. It is also the story of a greedy and ruthless exploitation of living on the beautiful planet — the unfortunately completely dominated by our needs. Neither the 100 years that have passed since the recent death of Martha, the last dove of the now defunct tribe, or billions of other animals that still kill, but nothing we have not learned. Today, for the first time in the history of the Earth, one species threatens the life of the entire planet.

Magdalena Kokoszka

Julian Przyboś. Praise of the lightness

The author of the article focuses on a postulated proximity of a poet and a bird. She reads — especially the “late” works of Julian Przyboś as the praise of lightness: as the attempt to force the eye/imagination to flight, to overcome inertia of matter and “sadness” of burden; as the defense against the pressure of dying (incumbent) body.

Alina Mitek-Dziemba

Reversed Wings.

Ornith(e)ological Tropes in David Herbert Lawrence's Late Poetry

Ornith(e)ology, in accordance with Tadeusz Sławek's idiosyncratic formulation which quite inventively makes use of Derrida's habit of punning, is a project which consists in (re)viewing the philosophical and theological meanings arising in the nest of birds' ways of behaviour, or, in other words, (re)viewing the birdlike features of the common though well camouflaged nest of European philosophy and theology. This is because the winged animals, as the Bible refers to birds, have nested there

from the very beginning, though it is a fact that has at times brought about their domestication while at others pointed to their clear distinction, exclusion, as well as ontic and ontological distance. In the Christian imagery there seems to be both space for stretching the Trinitarian divine relationship on the dove's wide-spread wings, and for finding a large number of birds, in the words of the Old Testament, abominable, or a source of human abomination (which is tantamount to the ban on consuming birds as what contaminates and defiles the human). This ambivalent gesture of a simultaneous inclusion and exclusion is what provides fertile ground for the poetic considerations of David Herbert Lawrence in his 1923 volume *Birds, Beasts, and Flowers*. The book highlights animal alterity by foregrounding diverse theological and philosophical meanings with special attention to their heterodox potential. The aim of the paper is thus to analyse animal and animal-human images featuring in the *Evangelistic Beasts* cycle, as well as the imagery of several poems dedicated to select species of birds (such as a wild turkey, eagle, blue jay, and humming-bird) which are similarly used by the poet to mark his acts of religious or theological transgression.

Beata Mytych-Forajter

Tits

The text about tits is telling a story of following the thought behind the bird, which is doing great in our times in spite of huge anthropogenic impact on the environment. The author is keeping up with the presence of these birds in literary texts (Stasiuk, Sienkiewicz), tales of ornithologists (Kossak, Wajrak, Kruszewicz), dictionaries (Brückner, Bańko), texts of historians of the culture and specialists in literature (Michelet, Lear, Bachelard) in order to understand more from the phenomenon of tits.

Tadeusz Sławek

Ornith(e)ology

Starting with Jacques Derrida's famous lecture on *différance* delivered in Paris in 1968, the essay looks at the ambitions of the traditional philosophical discourse which aimed at investigating and proclaiming most

fundamental truths in somewhat transparent, indifferent, neutral style. Derrida's contestations of these hopes to locate and disclose the "nests of philosophical problems" always grapple with the question of the ineffable and unsayable. *Différance* which energizes language always speaks of the conflict of forces, deferment, and meaninglessness which invests all meaning. Thus, on the one hand, the constellation of concepts associated with the "nest" (such as being-at-home, safety, comprehension) has to be evaluated, and, on the other hand, the bird-song is demonstrated as a thread of meaninglessness always reverberating in the meaningfulness of the human discourse.

Tadeusz Sławek

The bird had flown. Twenty years later

Capitalizing on the text published twenty years ago, also included in the volume, the essay attempts to investigate a moment when the human world, with its density, gravitational weight and tendency towards furthering its being, is penetrated and disturbed by the fugitive and evanescent flight of the winged creature. Such a flight pierces the established order which determines our sense of freedom and connectedness with the world. Reading texts of such diverse authors as Shakespeare, Hopkins, Leonardo da Vinci, Goethe and Peterson, as well as listening attentively to one of Lennon/McCartney's songs, we are arguing on behalf of the inevitability of the non-human for the salvation of the human world.

Iwona Słomak

*Latin onomatopoeias of birdsongs between the XVI and XVIII century: *acredula* and problem of the translation*

The author of the article focuses on quaint, appearing in ancient literature bird (or a species of frog), which is called *acredula*, and on the issue of its typical voice. In turn, the presentation of philological disputes about it serves to illustrate the essential problem of untranslatability of certain fragments of ancient texts; the reason for this is both a lack of language equivalents, as well as the inherent risk of obscuring the intertextual relationships of the word — as a result of the translation.

Anna Starzyczny*About analogies between people and animals**based on short story by Michail Prishvin "Bird Cementary"*

The article is mainly devoted to the analysis of the short story by Mikhail Prishvin *Bird Cementary* but the article also contains references to the works of writers who were fascinated by animal world and animal impact on the development of the civilization and environment. The text emphasizes that the boundary between the animal and human world is not clear and it may be the reason why birds are treated like a source of inspiration by many artists. Prishvin, as a great lover of nature, tries to analyse the relationship between the man and nature in his works. In the story *Bird Cementary* the author focuses primarily on the theme of birds — geese — strictly speaking because in their behaviour we can find many analogies to the human world. He tries to prove that nature is not "mute", geese are not an accidental community and he comes to the conclusion that the animal world is as complex as the human community. It is worth paying attention to Prishvin's, Chekhov's and the Polish naturalist Dygasinski's ideological coincidence of views. These artists, on the bases of their daily experiences and observations, come to the conclusion that the human society and the natural world have a lot in common. Prishvin proves it by referring to the analysis of the behaviour of geese which, like people, are head for the end of their lives, they are aware of their actions and they suffer after the death of a representative of their species. Prishvin shows that the animal and the human worlds have more similarities than differences, and one morality is in force in both worlds. The animals, which has been marginalised for many years in philosophy and literature, finally find their proper place in Prishvin's prose.

Justyna Tymieniecka-Suchanek*Varlam Shalamov's "Pigeons"**in the context of Russian ornithological threads*

The article is devoted to discussion about the poem *Pigeons* by Varlam Shalamov. The author analyses the work in the context of poet's friendly attitude toward pigeons (and wider-the animals in general) reaching

for the writer's memories and also recalls the symbolism and picture of birds from mythology and works of other Russian writers.

Maria Wiszniowska

Birds in Giszowiec

The text has character of the free tale about observed and photographed birds. What's interesting, a district of Katowice — city associated mainly with the heavy industry, is a place which became an area of interesting ornithological observations and discoveries. The author with fluency is talking about customs, characteristic features of different birds, proving that being close bird's matters allows to sharpen the look and to notice a lot of different life forms in the unexpected place.

Piotr Zając

"Live in accordance with birds"

— *what the "Day, in which the sky cracked" is telling us about*

Speaker discusses the text of the song *Day, in which the sky cracked* from blues-rock, Polish band "Dżem", involving consideration of a mixture of post-secularism and *animal studies*, at the same time trying to redefine "the community" in its ethical dimension. Analyzes the birds and aerial metaphors and symbolism of the text, from the point of God's presence and death concept.

NOTY O AUTORACH

Justyna Bargielska — poetka i pisarka; autorka pięciu tomów poetyckich (*Dating Sessions*, 2003; *China Shipping*, 2005; *Dwa fiaty*, 2009; *Bach for my baby*, 2012; *Nudelman*, 2014) i dwóch książek prozatorskich (*Obsoletki*, 2010; *Małe lisy*, 2013). Mieszka w Warszawie.

Jacek Betleja — pracuje w Muzeum Górnośląskim od roku 1990, od 2010 na stanowisku kustosa dyplomowanego. Autor ponad stu prac z zakresu ornitologii i ochrony przyrody oraz wielu doniesień i artykułów prasowych. Jest członkiem założycielem Katowickiego Koła Sekcji Ornitologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, które w roku 2012 przekształciło się w Górnośląskie Koło Ornitologiczne, którego jest prezesem od 1992 roku. Ukończył studia dzienne na Wydziale Mechaniczno-Technologicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach w roku 1988, a pracę doktorską obronił na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego w roku 2003. Kontakt: betleja@muzeum.bytom.pl

Dominika Dolata — ur. 1992, studentka filologii polskiej na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Kontakt: dolata.dominika@gmail.com

Tomasz Gęšina — doktorant w Katedrze Literatury Porównawczej i wykładowca w Szkole Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego. Uczestnik kilkunastu konferencji naukowych. Publikował w „Opcjach”, „Borussii”, „Masce”, „Zalewie Kultury”. Interesuje się polską prozą XX i XXI wieku, teorią literatury (zwłaszcza badaniami nad kategorią przestrzeni) oraz nauczaniem języka polskiego jako obcego. Kontakt: tomasz.gesina@gmail.com

Iwona Gralewicz-Wolny — dr hab., adiunkt w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego. Autorka książek poświęconych polskiej literaturze współczesnej (*Pisz o milczeniu. Świat poetycki Anny Kamieńskiej*. Katowice 2002; *Ja czytam, ty czytasz... Dzieś się szkiców o poezji i prozie*. Katowice 2011; *Poetka i Świat. Studia i szkice o twórczości Wisławy Szymborskiej*. Katowice 2014) oraz literaturze dla dzieci i młodzieży (*Uwolnić Pippi! Twórczość dla dzieci wobec przemian kultury*. Katowice 2013, wspólnie z Beatą Mytych-Forajter). Kontakt: iwona.gralewicz-wolny@us.edu.pl

Lubomír Hampl — adiunkt w Katedrze Studiów Środkowoeuropejskich Wydziału Humanistyczno-Społecznego ATH w Bielsku-Białej. Tłumacz i autor licznych artykułów naukowych o tematyce językoznawczej. Jego zainteresowania koncentrują się wokół związków frazeologicznych i idiomatycznych w języku czeskim w konfrontacji z językiem polskim. Autor monografii *Ptactwo we frazeologii czeskiej i polskiej. Konceptualizacja — obraz — odzwierciedlenie* (2012); *Świat awifauny w polskich i czeskich przekładach Pisma Świętego — sowy i jaskółki* (2013) oraz *Świat awifauny II w polskich i czeskich przekładach Pisma Świętego — ptactwo czyste i nieczyste* (2014). Bada również problematykę szeroko rozumianej translacji, szczególnie w zakresie analizy leksykalnej Pisma Świętego. Kontakt: lubekhampl@poczta.onet.pl

Kalina Jaglarz — urodzona w Katowicach, studentka filologii polskiej na Uniwersytecie Śląskim. Kontakt: kjaglarz@gazeta.pl

Jacek Karczewski — autor wielu artykułów prasowych publikowanych m.in. w „Gazecie Wyborczej”, w „Vivie” czy w „Przyrodzie Polskiej”. Autor większości wydawnictw Ptaków Polskich, stowarzyszenia, z którym jest związany od początku jego istnienia. Można go też usłyszeć w radiu — najczęściej w TOK FM oraz w Polskim Radiu. Z pierwszego wykształcenia psycholog. Studiował także ochronę przyrody i romanistykę. Kiedyś nauczyciel, następnie trener i konsultant w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi i komunikacji społecznej. Dzisiaj działacz i społecznik — całym sercem oddany idei ochrony przyrody. Sam o sobie mówi, że ma „odlot na punkcie ptaków”. Najprawdopodobniej urodzony w „gęsim gnieździe” — mimo

że jego Mama i oficjalne dokumenty temu przeczą. Ale to gęsi właśnie są jego ukochanymi ptakami. Kiedy mówi o ptakach — rosną mu skrzydła... Kontakt: jacek.karczewski@ptakipolskie.pl; ptakipolskie.pl

Magdalena Kokoszka — dr, adiunkt w Zakładzie Teorii Literatury Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Badaczka poezji lingwistycznej i protoligwistycznej. Jej uwagę zajmuje także genologia literacka. Jest współautorką wydanych wspólnie z Gabrielem Gałą szkiców o Bolesławie Leśmianie (*Świat poza płotem. Szkice o Leśmianie*. Katowice 2004) oraz autorką książki poświęconej twórczości Tymoteusza Karpowicza (*Antologia niemożliwa. Przypadek „Stojów zadrzewnych” Tymoteusza Karpowicza*. Katowice 2011). Kontakt: magdalena.kokoszka@op.pl

Alina Mitek-Dziemba — adiunkt w Katedrze Literatury Porównawczej, absolwentka filologii angielskiej i filozofii w trybie Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych. Tłumaczka dzieł filozofów nurtu neopragmatystycznego (Richard Shusterman, Richard Rorty), autorka artykułów z pogranicza estetyki filozoficznej i literatury porównawczej. Opublikowała książkę *Literatura i filozofia w poszukiwaniu sztuki życia. Nietzsche, Wilde, Shusterman* (Katowice 2011). Jest współredaktorką antologii *Drzewo Poznania. Postsekularyzm w przekładach i komentarzach* (Katowice 2012, z Piotrem Bogaleckim). Ostatnio zredagowała dwujęzyczny zbiór esejów *Więzi wspólnoty. Literatura — religia — komparatystyka / The Ties of Community. Literature, Religion, Comparative Studies* (Katowice 2013, z Tadeuszem Sławkiem i Piotrem Bogaleckim). W swoich badaniach koncentruje się na komparatystyce literackiej, ekokrytyce, studiach ludzko-zwierzęcych, pragmatystycznie pojętej somaestetyce oraz myśli postsekularnej. Kontakt: greyhaired@interia.pl

Beata Mytych-Forajter — adiunkt w Zakładzie Teorii Literatury Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, autorka książek: *Poetyka i łowy. O idei dawnego polowania w literaturze polskiej XIX wieku* (Katowice 2004), *Czułe punkty Grochowiaka. Szkice i interpretacje* (Katowice 2010), *Latająca ryba. Studia o podróżopisarstwie Ignacego Domeyki* (Katowice 2014), współautorka pracy *Uwolnić Pippi! Twórczość dla dzieci wobec*

przemian kultury (Katowice 2013) oraz przekładu rozprawy François Soulages'a *Estetyka fotografii. Strata i zysk* (Kraków 2007). Kontakt: beata.mytych-forajter@us.edu.pl

Tadeusz Sławek — polonista i anglista, pracuje w Katedrze Literatury Porównawczej Uniwersytetu Śląskiego, w latach 1996–2002 rektor tegoż uniwersytetu. Wraz z Bogdanem Mizerskim autor esejów na głos i kontrabas. Ostatnio wydał *U-chodzić. rozważania o kolei rzeczy*, Katowice 2015. Kontakt: tadeuszslawek@poczta.onet.pl

Iwona Słomak — dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa (w dyscyplinach filologia klasyczna i polonistyka). Obecnie zajmuje się łacińską i nowołacińską teorią retoryki, stylistyką i genologią, a także łacińską tragedią. Kontakt: iwonaslomak@o2.pl

Anna Starzyczny — absolwentka studiów licencjackich na kierunku filologia angielska z filologią rosyjską. Ukończyła studia magisterskie w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego — filologia rosyjska, program tłumaczeniowy. Napisała pracę magisterską z zakresu literatury rosyjskiej XX wieku z perspektywy Animal Studies. Kontakt: ania_starzyczny@tlen.pl

Justyna Tymieniecka-Suchanek — dr hab. nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa; adiunkt w Zakładzie Historii Literatury Rosyjskiej w Instytucie Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Kierownik Laboratorium Animal Studies — Trzecia Kultura przy Wydziale Filologicznym UŚ; redaktor naczelna interdyscyplinarnego czasopisma naukowego „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies”. Napisała dwie monografie: *Proza Walerija Briusowa wobec kultury. W poszukiwaniu analogii historycznych* (Katowice 2004), *Literatura rosyjska wobec upodmiotowienia zwierząt. W kręgu zagadnień ekofilozoficznych* (Katowice 2013), współautorka tomu *Filozofia wobec świata zwierząt* (Warszawa 2015), współredaktorka zbioru *Tekst — rzecz — egzystencja w literaturach słowiańskich* (Katowice 2009); redaktorka interdyscyplinarnej monografii *Człowiek w relacji do zwierząt, roślin i maszyn w kulturze* (Katowice 2014) oraz autorka kilkunastu artykułów i recenzji naukowych. Publikowała w czasopismach „Ruch Literacki”, „Slavia Orientalis”, „Przegląd Rusycystyczny”, „Anthro-

pos?“, „Wakat“, „Dziki Życie“ oraz w monografiach zbiorowych w kraju i za granicą. Kontakt: justyna.tymieniecka@poczta.fm

Maria Wiszniowska – magister techniki, emerytowana nauczycielka. Od ponad dziesięciu lat mieszka w Giszowcu, dzielnicy Katowic otoczonej lasem. Podgląda, poznaje i fotografuje otaczającą przyrodę. Oznaczyła 63 gatunki ptaków. Zajmuje się też oznaczaniem gatunków ważek – na 70 gatunków występujących w Polsce oznaczyła 37 gatunków w samych Katowicach. Zbiera również informacje o gatunkach motyli. Kontakt: wiszniowsky01@interia.pl

Piotr Zając urodzony w 1990 r. w Rybniku, doktorant literaturoznawstwa na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, absolwent Międzywydziałowych Interdyscyplinarnych Studiów Humanistycznych UŚ. Kontakt: zajacpiotr90@gmail.com

INDEKS NAZWISK

- Abbeele Georges van Den 124
Aelian 101
Agamben Giorgio 202
Alciatus (Alciato) Andrea 106
Aldrovandi Ulisses 104–108, 110–111
Amerling Karel Slavoj 87
Ancona Patrice 218
Andersen Hans Christian 23
Angelus Silesius 134
Aratos 101–102, 105–106, 110
Artaud Antonin 122
Arystoteles 101–102
Atterton Peter 162
Audubon John James 295
Audubon John James 64, 289, 295
Avienus Rufus Festus 101, 106–107, 110
- Babel Izaak 69–70
Bachelard Gaston 55, 64, 217, 229–230, 240
Bachtin Michail 217
Bagricki Eduard 70
Bakke Monika 243, 249
Balbín Bohuslav 87
Balbus Stanisław 231
Balcerzan Edward 231–232, 234
Banasiak Bogdan 118, 196
Banaszak Józef 219
Bańko Mirosław 64
Barańczak Stanisław 24, 47, 261, 274, 276
Barante Prosper 117
- Barcz Anna 242–243
Bargielska Justyna 19, 192
Bartmiński Jerzy 95–97
Bartoloměj z Chlumce 88
Bass Allan 122, 135
Bataille Georges 14, 187, 196–197
Baudelaire Charles 33, 35, 196
Baumgarten-Crusius Detlev Karl Wilhelm 106
Beckett Samuel 124
Bednarek Joanna 230
Benjamin Walter 191
Benn Gottfried 188
Berger Paweł 201
Berman Antoine 91, 95
Bernasconi Robert 142
Betleja Jacek 283
Białoszewski Miron 23
Bieć Andrzej 250
Bieńczyk Marek 61, 207
Billip Witold 44
Blake William 146, 170, 196
Blanton Ward 169
Błońska Teresa 188
Błoński Jan 55, 188, 224, 229
Bobilewicz Grażyna 247
Bonciario Marco Antonio 100
Bonnard Pierre 231
Borys Stan 203
Boryś Wiesław 57
Brakoniecki Kazimierz 200, 215, 217
Brandys Kazimierz 47

- Britius (Briccio) Antonio 104
Brontë Emily 196
Brückner Aleksander 12, 57, 184,
186, 191, 194, 197
Brzechwa Jan 52
Brzękowski Jan 238
Bucholz Monika 158
Budda 153
Budzińska Magdalena 192
Bujnicki Tadeusz 29
Bunin Iwan 69
Burman Secundus Pieter 91, 95
Burzyk Mateusz 196
- Calarco Matthew 162
Calvino Italo 229
Capponi Filippo 100
Casaubon Izaak 99
Celan Paul 191
Chambers Ian 123
Choroszy Jan Andrzej 11
Chudak Henryk 55, 229
Cicero Tullius Marcus 101, 103
Cichowicz Stanisław 122
Cioran Emile 144, 188, 194–195
Cixous Hélène 162–163
Clarke Adam 102–103, 106
Cohen Marcel 15, 189
Coleridge Samuel Taylor 33–34, 37
Cwietajewa Anastazja 70
Cwietajewa Marina 71
Czaja Dariusz 228
Czapliński Przemysław 188, 230
Czechow Antoni 246–247
Czechowski Kazimierz 248
Czyż Antoni 196
Czyżewski Krzysztof 241
- Dalí Salvadore 205, 208
Darwin Karol 53, 249
Dąbrowska Alicja 159
Dąbrowski Stanisław 190
de Vries Hent 169
Delaperrière Maria 233, 237
Deleuze Gilles 169, 196–197, 199
Derrida Jacques 53, 177–120,
122–126, 128–130, 132–133, 135,
137–142, 149–150, 191, 210, 274
Dickens Charles 21–22
Dillard Annie 121
Dobrowolski Kazimierz 128
Dolata Dominika 29
Donne John 261
Doroszewski Witold 195
Dostojewski Fiodor 69
Douglas Mary 158–160
Drawicz Andrzej 242
Dryglas Ewa 224
Dundr Josef Alexandr 86, 95
Dygasiński Adolf 244–245, 248–249,
252
Dynak Władysław 225
Dyzak Andrzej Stanisław 219
- Ellis David 167
Elżanowski Andrzej 251
Esposito Roberto 196
Estreicher Karol 108
- Falski Maciej 160, 186
Fast Piotr 242
Fillmore Charles 93, 95
Fiut Aleksander 227
Forajter Waław 244–245, 249
Foucault Michel 207
Frances Peter 32

- Franciszek św. 106
Frazer James 168
Fredro Aleksander 44
Frisch Max 264, 277
Frühling Jacek 264
- Gajewska Agnieszka 230
Galczyński Konstanty Ildefons 233
Gardner William Henry 256
Gebauer Jan 86, 88, 95
Genet Jean 196
Gęsina Tomasz 215
Gesner Conrad 103–104
Geta Antoninus Septimius Publius 99
Gibbon Edward 131
Gilbert Sandra M. 168, 170, 178
Gilhus Ingvild Sælid 155, 159–161
Giuglaris Luigi 104
Głowiński Michał 232
Goethe Johann Wolfgang von 267, 277
Goldberg David 129
Gorczyńska Renata 226
Goryszyn Gleb 249–251
Gossman Lionel 117
Grad Jan 221, 224
Gralewicz-Wolny Iwona 41
Greco El (wł. Dominikos Theotokopulos) 19
Grootius (de Groot) Hugo 102
Grzebień Ludwik 109
- Habela Jerzy 186
Hadravová Alena 86, 88, 95
Hampl Lubomír 45, 83, 93, 95
Hanzak Jan 115, 117–119, 123, 128, 131, 136
Harasymowicz Jerzy 209
Haraway Donna 173, 230
- Hart Kevin 119
Hegel Georg Wilhelm Friedrich 48, 123, 127, 150–151
Heidegger Martin 224, 126–127, 135
Heinrich Bernard 245
Hejwowski Krzysztof 91, 95
Herbert Michael 166
Herbert Zbigniew 43
Hersch Jeanne 116, 120–145
Hłasko Marek 47
Hocke Gustav René 130
Hoglund Rudi 263, 278
Hohenzollern Anna 292
Hohenzollern Jan Zygmunt 292
Hölderlin Friedrich 149
Holub Josef 86, 95
Hopkins Gerald Manley 256–259
Houston Walter 157
Hrnčič František 87, 95
Hurn Samantha 159
- Isidorus Hispalensis Sanctus 103–104, 106
Iwanowa Tamara 70
- Jabés Edmond 15, 189
Jaglarz Kalina 9, 183
Jan św. 26, 169–172
Janik Del Ivan 165
Janion Maria 14, 188
Janosch (właśc. Horst Eckert) 205
Jaskuła Zdzisław 265
Jezus Chrystus 142, 153, 157, 159–160, 169–170, 180–181
Jirásek Jan 87
Jones Bethan 168
Joyce James 128
Jungmann Josef 86, 95

- Kadlubek Zbigniew 184, 216, 238
Kafka Franz 14, 196
Kania Ireneusz 144, 188, 194–195
Karczewski Jacek 287
Keats John 9, 122, 259
Kierc Bogusław 236
Kierszys Zofia 131
Kijonka Tadeusz 188
Kirchner Hanna 41
Klich Aleksandra 264
Klonowska Anna 54
Kłosowski Tomasz 285
Klůz Zdeněk 87, 96
Kmieciak Michalina 238
Kobyliński Szymon 11
Kochanowski Jan 48
Kokoszka Magdalena 229
Komárek Stanislav 86–87, 96
Komendant Tadeusz 187, 257, 269
Konopnicka Maria 218
Kopaliński Władysław 9, 46, 48,
68–69, 79, 194, 241
Kopečný František 86, 95
Kossak Simona 54
Kostuch Lucyna 157
Kott František 86
Kowalczyk Alina 9
Kozak Jolanta 142
Koziorowski Lucjan 65
Kristeva Julia 160, 186
Kruczyński Zenon 13
Kruszewicz Andrzej Grzegorz 55–56,
63, 65
Kruszony Michał 234
Krynicky Ryszard 43
Kryński Stanisław 96
Książek Michał 16
Kubiak Zygmunt 33
Kujala Lassi 60
Kulczycka Dorota 233
Kumaniński Kazimierz 12, 57
Kuper Adam 159
Kurek Jacek 76, 184, 216, 238
Kwaśna Karolina 91, 96
Kwiatkiewicz Jan 108, 110
Kwiatkowska Agnieszka 234
Kwiatkowski Jerzy 224
Kwietniewska Małgorzata 137, 206
Lakoff George 93, 96
Lam Andrzej 185
Landman Adam 48, 150
Langacker Roland 93, 96
Łapiński Zdzisław 232
Lawrence David Herbert 153–182
Lear Jonathan 61–62
Legeżyńska Anna 230
Lemaire Nicolas Eloi 99, 101, 107
Lemański Janusz 90, 96
Lennon John 255, 279
Leśmian Bolesław 143, 315
Lévinas Emanuel 198, 210
Lewandowski Waclaw 226
Lewicki Roman 91, 96
Lewkijewskaja Jelena 67
Linderman Frank B. 62
Lindsay Cecile 125
Linnaeus Carl 111–112
Linzey Andrew 158
Lisiecka Sława 265
Lispector Clarice 162
Lochwicka Mirra 67
Lorenz Konrad 212, 248
Lotko Edvard 91, 96
Lukas Katarzyna 91, 96

- Lukasiewicz Małgorzata 127, 204
Lyotard François 124, 134
Lysiak Wojciech 221, 226
- Machek Václav 86, 96
Magritte René 148–151
Makowski Stanisław 234
Malebranche Nicolas 191
Maliszewski Krzysztof 76, 184, 216, 238
Man Paul de 125
Manunzio Aldo 99
Marchowski Dominik 46
Massingham Harold John 115
Mateusz św. 146–148, 180–181, 268
Matusik Mirosława 157
Mazzio Giovanni Mario 100
McCartney Paul 255, 279
Megill Allan 123
Mejnert Zofia 249
Michelet Jules 10, 59, 64–65, 115–118, 120, 132, 141, 144–145, 147, 196
Mickiewicz Adam 35, 117, 239
Mikos Jarosław 12
Milne Alan Alexander 49–52
Miłosz Czesław 11, 30, 187–188, 197, 215–228, 241
Mitek-Dziemba Alina 153
Mlíkovský Jiří 86–87, 96
Morcinek Gustaw 218
Mueller Karl Otfried 105
Muller Carl Friedrich Wilhelm 201
Munro Alice 153, 164
Murray Gilbert 168
Muszyński Zbysław 86, 96
Mytych-Forajter Beata 9, 53, 204
Nałkowska Zofia 41–42, 44
- Nancy Jean-Luc 203, 206, 208–209
Nawarecki Aleksander 191, 196, 205, 218, 233
Neuger Leonard 183
Nevill George 292
Nietzsche Friedrich 116, 119, 147, 169, 179, 187, 196–197, 204, 255, 262, 264–265, 276
Niewiadomska Cecylia 23
Novotný Adolf 87, 96
Nowak Piotr 61–62
Nowak Tadeusz 14, 183, 186–187, 193, 198
Nowicki Światosław 127
Nowosielski Kazimierz 234
Nycz Ryszard 230
- Oliphant Samuel Grant 101–102
Orłoś Teresa Zofia 91, 95
Ostromęcki Bogdan 235
Овчаренко Александр 251
Ovidius Naso Publius 99–100, 105–106
Ożogowska Hanna 49
Ożogowski Andrzej 49
- Palach Jan 237
Pasek Jan Chryzostom 218
Pasolini Pierre Paolo 191
Paszek Jerzy 233
Paszkowski Józef 47
Patočka Jan 262–263, 273, 275
Paweł św. 158, 160
Pelc Janusz 48
Peterson Roger Tory 263, 278
Pieniążek Paweł 118, 274
Pirożkova Antonina 69
Platon 140

- Plinius Secundus Caius 102, 106
 Pluszka Adam 192
 Plutarch 101
 Poe Edgar Allan 156
 Poklewska Krystyna 36–37
 Ponge Francis 132–133, 136, 143
 Porębina Gabriela 242
 Preussler Otfried 49
 Priszwin Michaił 184, 241–254
 Prokop Jan 188
 Proust Marcel 124, 196
 Przyboś Julian 229–240

 Quinard Pascal 257, 269
 Quinet Edgar 117

 Rej Mikołaj 191, 218
 Rejzek Jiří 86, 96
 Reusner Nicolaus 108
 Riedel Ryszard 201, 204
 Rilke Reiner Maria 198
 Rohman Carrie 168, 178–179
 Rosiek Stanisław 188
 Rowlands Mark 206
 Russell Bertrand 168
 Rutkowski Krzysztof 9, 11–12
 Rybicka Elżbieta 217, 220
 Rychter Ewa 210
 Rychter Marcin 61
 Ryszewska Katarzyna 157

 Sade Markiz de 196
 Sánchez de las Brozas Francisco 106
 Sand George 117
 Sandauer Artur 234
 Sawczyński Piotr 196
 Schlegel Friedrich 190
 Schleiermacher Friedrich 90–91, 96

 Schottus Andrea 100
 Schwitters Kurt 122
 Sieczkowski Tomasz 159
 Siemek Marek 122
 Sienkiewicz Henryk 29–40, 57
 Sirotinska Irina 79
 Skąła Agata 248, 250, 252
 Skotnicówna Marzena 237
 Skręt Rościsław 230, 235–239
 Sławek Tadeusz 115, 153, 156, 190–
 192, 197, 255
 Sławiński Janusz 235
 Słomczyński Maciej 47, 260
 Słowacki Juliusz 233
 Smith Robertson 158
 Southworth Press C. 288
 Spinoza Baruch 199
 Staff Leopold 23, 261, 267
 Stallybrass Peter 126
 Starowieyski Marek 68
 Starzyczy Anna 241
 Stasiuk Andrzej 56
 Stawar Andrzej 244
 Stein Edith 26
 Stępowski Wincenty 10, 59
 Stolarowa Natalia 78
 Strawiński Stefan 11
 Sturz Friedrich Wilhelm 100
 Symons Arthur 188
 Szalamow Warłam 67–79
 Szczubiałka Michał 245
 Szekspir William (Shakespeare
 William) 47, 197, 260–262, 268, 272
 Szeszow Lew 210–211
 Szklowski Wiktor 72
 Szpotowski Janusz 185
 Szymborska Wisława 11, 218

- Tabakowska Elżbieta 90–91, 96
Tabaszewska Justyna 232
Tabor Artur 46
Tarkowski Arsienij 70
Tatarkiewicz Anna 55, 229
Tauszyńska Anna Danuta 248
Teofrast 102
Teokryt 102, 105
Thierry Augustin 117
Tischner Łukasz 221–222, 227
Tomczok Paweł 244–245, 249
Toussenel Alphonse 64
Traherne Thomas 146–147
Trakl Georg 185–189, 192
Tranströmer Thomas 183
Trifonow Jurij 70
Trzeciakowski Wiesław 219
Trznadel Jacek 243
Turgieniew Iwan 70
Tuwim Julian 9
Tuwim-Stawińska Irena 49–50
Tylor Edward B. 162
Tymieniecka Suchanek Justyna 67,
72, 242–243, 246
Valckenaer Ludwig Caspar 100
Valéry Paul 135, 140–141, 229
Vallee Lilian 226–227
Venuti Lawrence 91, 97
Verani Gaetano Felice 104
Vergilius Maro Publius (Wergiliusz)
102, 200
Vincenz Andrzej 11
Vincenz Stanisław 10–11
Vinci Leonardo da 261–263
Vossius (Vos) Gerrit Janszoon
106–107
Wajrak Adam 53–54, 60–61, 63
Wajs Joanna 192
Warro Terentius Marcus 105
Wasilewska Anna 229
Wasilewska-Chmura Magdalena 183
Webster Noah 19
Węgrzyniak Anna 232
Weil Simone 187, 197
Welsch Wolfgang 203
Wharton William 142–143
White Allan 126
White Kenneth 200, 215, 217–218,
222, 224
Wierzbicka Anna 93, 97
Wilson Alexander 64
Wilson Edward Osborne 12
Wiszniewska Maria 297
Wodnicki Adam 15, 189
Wodziński Cezary 127
Wodzyńska-Walicka Maria 192
Wojtasiewicz Olgierd 91, 97
Wojtynek-Musik Krystyna 76
Wolf Johann Christoph 99
Wolkowa Jelena 72
Wood David 142
Woolfson Esther 192, 195
Wright Terry R. 165
Wyka Kazimierz 30
Yamamoto Dorothy 158
Yeats William Butler 24
Yosef Reuven 63
Záborský Bohuslav 87, 97
Zacwilichowska Krystyna 249

- Zajac Piotr 201
Zamącińska Danuta 233
Zgólkowa Halina (właśc. Halina
Maria Bulczyńska-Zgółka) 57
Zimowski Maciej 285
Zinsser William 263, 278
Зотов Игорь Александрович 245
Zychowicz Juliusz 263
Zygmunt III Waza 292
- Жарникова Светлана Васильевна
247